

Verklaring van formateur Yves Leterme
17 augustus 2007

Verkiezingen zijn een moment van waarheid waarop de bevolking zich uitspreekt over de essentiële beleidskeuzes, de principes en de waarden die zij in het bestuur wil ervaren. De bevolking kiest en bepaalt de mogelijke regeringspartners.

Verkiezingen zijn ook een moment waarop gekozen wordt voor een duidelijke richting, waarop een perspectief voor de toekomst wordt aangegeven. Dat is op 10 juni gebeurd in elk van de landsdelen.

De vorming van een regering kan niet haaks staan op deze verwachtingen. Blokkeringen die dreigen opnieuw de kop op te steken, moeten voor de start van een regering opgelost worden.

De betrokken partijvoorzitters hebben bij het begin van de regeringsvorming aanvaard grondige maatregelen te nemen, die ook ingrijpende wetgevende initiatieven kunnen vergen op tal van beleidsdomeinen.

Als formateur heb ik op 22 juli, 26 dagen geleden, de startnota voor deze formatie neergelegd: "De kracht van mensen", om met een meerderheid in beide grote gemeenschappen het land te besturen.

In deze nota werden essentiële voorstellen geformuleerd om vooruitgang te maken in cruciale samenlevingsdomeinen.

De partijen die bij deze regeringsvorming betrokken zijn, hebben de voorbije drie weken heel wat waardevolle, nieuwe suggesties, ideeën en voorstellen aangebracht.

Sommige ervan zijn haalbaar met een gewone meerderheid, voor andere is een tweederde meerderheid nodig. Als formateur heb ik deze mogelijkheid vanaf de eerste dag vooropgesteld.

Gisteren is gebleken dat sommigen blijven aarzelen.

Een van de grote knelpunten is het ontbreken van een consensus over een heldere visie op de rol, de betekenis en de positie van de federale staat – en dit is cruciaal – in een constructieve verhouding met de andere overheden in dit land, met name de gemeenschappen en de gewesten.

Ons eigentijds federalisme zal versterkt worden door met elkaar een open gesprek aan te gaan over de invulling van gemeenschappelijke doelstellingen. Dat gesprek moet leiden tot een betere werking van de federale staat en een versterkte samenwerking tussen de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten. Samenwerking gaat daarbij gepaard met verantwoordelijkheid. Het wederzijds respect voor elkaars taal, cultuur en eigenheid zijn even essentieel.

Dat heeft zijn weerslag zowel op de keuzes in de diverse beleidsdomeinen als op de inrichting van de staat. Deze keuzes vergen maatregelen via diverse juridische instrumenten. Deze gaan van samenwerkingsakkoorden tot essentiële grondwetswijzigingen. Het vastleggen van een consensus over de kerntaken van de Belgische Staat en de verschillende entiteiten volgens de daartoe vereiste meerderheid in het parlement, is een absolute basisvoorwaarde voor een sterke regering.

Het ontbreken van deze consensus vormt een bedreiging voor de welvaart en het welzijn van de bevolking en voor de goede werking van de instellingen.

Vandaag heeft de Koning mij in audiëntie ontvangen.

De Koning heeft meegedeeld dat hij de partijvoorzitters zal raadplegen.

De onderhandelingen voor de vorming van de regering worden daarom tijdelijk opgeschort.